

A gyerekkoráról Jóska nagyapám mesélt nekem. Megpróbálom úgy leírni a történetét, ahogy tőle hallottam.

Apám katona volt, anyám otthon vezette a háztartást, közösen várták első szülött fiúkat, miközben közeledett a front Budapest felé. Nehéz háborús idők voltak ezek. 1944. március 24-én születtem Óbudán. Nagyszüleim erdélyi származásúak voltak. Sok ismerősük lakott akkoriban Erdélyben, Szatmárnémetiben, ami akkor még Magyarországhoz tartozó terület volt.

Anyám 1950-ben újabb kisbabát várt. Mivel a szüleim féltek a közeledő fronttól, 1945 nyarán Szatmárnémetibe utaztak, ahová engem is magukkal vittek. 1945. június 24-én Erdélyben születtem meg a kishúgom, Erzsike. Anyám meg akarta mutatni a kistestvéremet a családnak Óbudán, ezért visszalátogatott Budapestre, míg engem a szatmári barátaira bízott.

Közben vége lett a világháborúnak. A Békeszerződés értelmében visszakerültek az erdélyi területek Romániához, és lezárták a határokat. A szüleim hiába akartak értem jönni, akkor már nem lehetett átkelni a határon. Ezzel elszakítottak engem apámtól és édesanyámtól, őket pedig első szülött kisfiúktól. Apámék mindent megpróbáltak annak érdekében, hogy visszakaphassanak, de erre egyre kisebb volt a remény. Én pedig ott maradtam Erdélyben a barátaiknál, akik a nevelőszüleim lettek.

Francia István fogadott a családjába, a Rozetti utca 7.-ben laktunk. Ott nőttem fel Szatmáron, szinte kis utcagyerekként. Mindig mezítláb kellett járnom, csak télen kaptam bocskort, mert ők nagyon szegények voltak. Ott a nagylány a városi líceumba járó Babika nevelgetett. Nevelő apám parkettázóként dolgozott, miközben nevelő anyám otthon volt. Az ő finom főztjét ettünk, és a kedvenc ételém a tejes puliszka volt. Sokszor elkísértem nevelő apámat dolgozni és azután csavarogtam és fürödtem a kis srácokkal a közeli Szamosban. Így teltek ott az évek. Magyarul beszélünk, de a román és a szász szomszédok közelsége miatt - akikkel nagyon jóban voltunk- legalább megtanultam magam megértetni románul és egy kicsit németül is.

A határzár miatt sajnos csak öt évvel később kerültem vissza Magyarországra egy számomra ismeretlen világba. 1950 júliusában hat éves koromban egy visszatelepülő csoport tagjaként egyedül jöttem haza vonattal Budapestre. Sem apámat sem anyámat nem ismerhettem meg addig.

Mikor a vonat megérkezett a Nyugati Pályaudvarra, én ott ültem egyedül a vasúti kocsiban, nyakamban egy cédulával, amire csak a nevem volt felírva „Tarcsafalvi Józsika”. A szüleim a peronon vártak, de én nem mertem az ablakhoz menni, mert nem ismertem ott senkit, őket is csak képekről. Egy nagyobb fiú szólt a szüleimnek, hogy látott a vonaton egy kisfiút, aki egyedül utazott és még mindig ott ül a kocsiban, megkérdezi tőle, hogy hívják. Ekkor mentem az ablakhoz, és láttam meg hosszú idő után először a szüleimet. Bár nem ismertem őket, nagyon megörültem nekik, mert hozzájuk jöttem, ők az én családom. A húgomnak egy ajándékot is hoztam, egy játék kockát.

Szeptemberben elkezdődött a tanítás, már egy kis óbudai srácként mentem az iskolába. Érdekes volt, hogy senki nem tudta honnan jöttem, nem ismerték a történetem, nekik csak egy óbudai srác voltam a sok közül. És amikor a Bardóczy tanító néni megkérdezte: „Hogy hívnak?”- azt feleltem: „Tarcsafalvi Józsika”, amire a tanító néni kedvesen azt válaszolta: „Mától te már Tarcsafalvi Jóska leszel”.

Így mesélte el Józsika nagyapám hihetetlen, de igaz történetet.